

میثم اسماعیلی کلافه از گرما و بی برقی
دنبال کسی است که برق را می برد

**چراغ‌ها را
من خاموش می‌کنم**

۱۴

رفت و آمد الکتریسیته، جریان تان را
مختل کرده‌است؟ با علی گنجی همراه باشید

**همیشه «برق» قرار
باشید**

۱۵

روایت اسماء خواجه‌زاده
از بی‌برقی در عراق جنگ‌زده

**ای برق
مارایادت‌رفته**

۱۶

طاهره آشیانی از تجربه بی‌برقی
در دوران جنگ می‌گوید

**آن شب که
برق رفت**

۱۶

پنجشنبه ۲۴ تیر ماه ۱۴۰۰ ■ شماره ۵۹۸۸

۱۳

هفتک‌جام‌جم

ویژه‌نامه آخر هفته روزنامه جام‌جم ■ شماره پانزدهم ■ ۴ صفحه

این روزها جای این‌که از خاموشی‌های بی‌برنامه رنج ببرید

هفتک جام‌جم را بخوانید و به نیمه پر لیوان فکر کنید

در جست‌وجوی بابا برقی

شبهه‌های رنگ‌شهر مرز شایستگی درد و شهروند و دوست و دشمن را زمین برداشت | عکس: انیسدا

قطعی ۴۰ روزه برق حسابی روی اعصاب مردم رفته و بسیاری از کارها و خدمات را با اختلال روبه‌رو کرده بود. جدا از کار کردن، ونزوئلا همیشه هوای بسیار گرمی دارد و گذراندن ۴ ساعت از شبانه‌روز بدون برق بسیار طاقت‌فرساست. البته برق در برخی ادارات مهم دولتی و دو منطقه توریستی نووا اسپیراتا و واراگاس هرگز قطع نمی‌شد اما در بقیه شهرها اوضاع مثل الان ما بود و مردم باید به آن عادت می‌کردند. اوضاع کمبود برق در ونزوئلا آن‌قدر خراب بود که وقتی مادورو داشت در تلویزیون به صورت زنده برای مردم حرف می‌زد تصاویر قطع شد و حسابی آبرویش پیش مردم رفت. راهکار عجیب مادورو برای این بحران، استفاده بیشتر مردم از روشنایی روز در ماه می و جلوگیری یک ساعت و نیمه ساعت رسمی کشور بود که البته هیچ‌وقت عملیاتی نشد. ایده‌ای درخشان از ذهنی درخشان که حتی دیپلم هم ندارد.

آتش زدم به مالم

کمبود پول، یکی از بزرگ‌ترین بحران‌های ونزوئلا در سال‌های اخیر بوده و هر بار که مشکلی پیش آمده، کارشناسان اقتصاد این کشور، روش‌های خاصی را پیشنهاد داده‌اند که معمولاً خانواده‌ها وقتی به گیری می‌خورند از آن استفاده می‌کنند.

یکی از این روش‌ها، فروش طلاهای کشور بود! فروش طلا توسط دولت ونزوئلا از اواخر سال ۲۰۱۵ آغاز شد. بدهی‌های این کشور روزه‌به‌روز در حال بالاتر رفتن بود و آنها می‌دانستند برای سال ۲۰۱۶ به پول نقد نیاز دارند. برای همین درهای خزانه را باز کردند. این کشور که حدود ۱۵/۸ میلیارد دلار بدهی داشت، موجودی ذخیره ارزی‌اش در خارج تنها ۱۵/۲ میلیارد دلار بود که از سال ۲۰۰۳ کمترین میزان ذخیره ارزی ونزوئلا بوده است. اما مقدار بسیار زیادی از همین ذخایر هم به‌صورت طلا بود و کمتر از یک میلیارد دلار این ذخایر پول نقد بود.

در ماه می ۲۰۱۵، ۱۷/۷ میلیارد دلار از ذخایر این کشور، طلا بود که نزدیک به ۷۰ درصد کل ذخایر را شامل می‌شده و به سرعت در حال کم شدن بوده است. در فوریه همان سال این مقدار ۱۴ میلیارد دلار بوده که روند کاهشی بسیار قابل محسوس است. دولتمردان ونزوئلا ابتدا به فکر پرداخت بدهی‌های خود با استفاده از فروش نفت بودند اما وقتی دیدند از نفت چیزی عایدشان نخواهد شد تنها راه‌حل شان فروش طلا بود و این نشانه دیگری از این واقعیت است که ونزوئلا بدترین اقتصاد بر روی کره زمین است. چرا که وقتی طلاها تمام شود، تنها چیزی حدود یک میلیارد دلار ذخیره برای ونزوئلا می‌ماند. اتفاقی که حالا رخ داده و ونزوئلا با تورم حدودا ۱۷۵۰ درصدی، روزهایی را سپری می‌کند که مسلمان نشوند کافر نبیند. اتفاقی که یک هشدار بزرگ به ماست. ما که دوست نداریم روزی، تجربه ونزوئلا را تکرار کنیم.

شوخ‌خار در بی‌برقی، شبیه به هم می‌شوند. بی‌برقی ونزوئلا هم چیزی است شبیه به بی‌برقی خوخ‌خار

باقطع برق و گرانی گوشت و مرغ می‌توان شوخی کرد اما اگر نگاهی به دور و برمان ببندازیم

می‌بینیم این ماجراها اصلا شوخی بردار نیست

روح چاوز شادا!

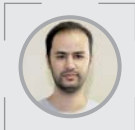
بود و درآمد ونزوئلا به‌شدت پایین آمده بود. ونزوئلا در این سال بیش از ۲۷ میلیارد دلار نفت صادر نکرد در حالی‌که دو سال قبل این رقم ۷۵ میلیارد دلار بود و این اختلاف معناداری را نشان می‌دهد. نکته منفی درباره مدیریت ضعیف مدیران این کشور این‌که در تمام این سال‌ها که ونزوئلا این همه نفت صادر کرده بود، هیچ‌گاه نیروگاه‌های برق خود را نوسازی نکرده بود و این سیستم قدیمی توربین‌های آبی بود که برق این کشور را تامین می‌کرد و وقتی منابع آبی ته کشید، اوضاع بدتر و بدتر شد.

سقوط بولیوار، ساعات خاموشی و...

مورد بعدی، سقوط ارزش پول ملی ونزوئلاست. تا سال ۲۰۱۵، هر یک دلار معادل ۱۷۵ بولیوار، واحد پول ونزوئلا بود اما سال ۲۰۱۶ هر دلار با ۸۶۵ بولیوار برابری می‌کرد و حالا هر ۳۰۰ میلیارد بولیوار برابر با یک دلار است.

یک سقوط آزاد کامل. به عبارت دیگر هر بولیوار معادل ۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰ دلار است. سیاست‌های ارزی دولت مادورو در این مدت هم بسیار عجیب بود و مردم را به سمت خرید

سال ۲۰۱۴ هیچ آمار و اطلاعات رسمی از وضعیت اقتصادی ونزوئلا به مردم داده نشد و بعد از دو سال بالاخره بانک مرکزی این کشور گفت تورم، حدود ۱۴۰ درصد است و سال بعد احتمالا به نزدیکی ۲۵۰ درصد خواهد رسید. این در شرایطی بود که صندوق بین‌المللی پول نرخ تورم را حدود ۵۰۰ درصد محاسبه می‌کرد و پیش‌بینی کرده بود این عدد برای سال ۲۰۱۷ به بالاتر از ۱۵۰۰ درصد برود که همین‌طور هم شد. در سال ۲۰۱۶ نرخ بیکاری در ونزوئلا ۱۷ درصد برآورد می‌شد و پیش‌بینی‌ها برای سال بعد ۲۱ درصد بود و وقتی بحران خودش را نشان می‌دهد که بدانید در بحران‌های اقتصادی و رکود بزرگ دهه ۲۰ آمریکا، نرخ بیکاری ۲۵ درصد بود. حالا سوال این است که اصلا چی شد که این‌جوری شد؟ یکی از مهم‌ترین عواملی که باعث این بحران اقتصادی شد وابستگی بیش از حد اقتصاد ونزوئلا به نفت است. تقریباً همه صادرات و درآمد ونزوئلا را نفت تشکیل می‌دهد و وقتی قیمت هر بشکه نفت بالای ۱۰۰ دلار بود یعنی فاصله بین سال‌های ۲۰۱۳ تا ۲۰۱۴ همه‌چیز عالی به‌نظر می‌رسید اما نه در سال ۲۰۱۶ که نفت در پایین‌ترین قیمتش در ۱۴ سال گذشته

محمدتقی
حاجی‌موسی
.....
روزنامه‌نگاری که
با همه چیز
شوخی می‌کند
(لا برق)

از وقتی هوگو چاوز عمرش را داد به من و شما و مادرش با آن حال و روز برایش گریه کرد، اوضاع ونزوئلا بدجوری به هم ریخت و دیگر هیچ‌وقت مردم این کشور نتوانستند روزهای خوش گذشته را تکرار کنند. این اتفاق بیشتر از همه در سال ۲۰۱۶ برای مردم این کشور در شمال آمریکای جنوبی قابل احساس بود. وقتی مادورو، رئیس‌جمهور ونزوئلا در پیامی اعلام کرد چون برق نیست، تا اطلاع ثانوی فقط روزهای دوشنبه و سه‌شنبه روز کاری حساب می‌شود و بقیه هفته تعطیل است! تصمیمی که شاید در نگاه اول خیلی بامزه و باحال به‌نظر برسد و هرکسی را وسوسه می‌کند که در چنین شرایطی زندگی کند؛ زندگی در روزهایی که کاملاً بین‌التعطیلین هستند و جان می‌دهند برای زدن به جاده و مسافرت. اما برعکس، مردم کاراکاس پایتخت و ماراکایبو دومین شهر بزرگ ونزوئلا به خیابان‌ها ریختند و به این تصمیم نیکلاس مادورو اعتراض کردند.

مشکل مردم ونزوئلا فقط این نبود که این‌طوری به کارهای اداری‌شان نمی‌رسیدند، مشکل اصلی نبود برق، آب، غذا، دارو و مهم‌تر از همه پول و قدرت اقتصادی بود. مادورو در سخنرانی‌اش گفته بود دریاچه سد «ال گوری» که تامین‌کننده دوسوم آب برای نیروگاه‌های برق آبی ونزوئلاست تبدیل به یک بیابان شده و دیگر آبی در آن نیست. مقامات دولتی ونزوئلا اعتقاد داشتند این کمبود به‌دلیل پدیده آل‌نینو و خشکسالی است اما منتقدان می‌گفتند این نتیجه سوءمدیریت دولت و عدم رسیدگی و نگهداری درست از این سد است.

اظهارنظرهایی که برای ما هم خیلی آشناست و انگار داریم اخبار مربوط به قطع برق در ایران را می‌خوانیم. از روز شروع تعطیلات در ونزوئلا تا ۴۰ روز هر روز در شهرهای ونزوئلا خاموشی‌های طولانی وجود داشت. بسیاری از مردم به‌دلیل کمبود مواد غذایی روزهای تعطیل را به ایستادن در صف خرید می‌پرداختند و بعضی‌ها هم از ساعات حضور برق استفاده می‌کردند و نمی‌نشستند زیر باد کولرهای گازی و تلویزیون تماشا می‌کردند تا صرفه‌جویی عملاً معنی پیدا نکند. منتهی مشکل ونزوئلا فقط برق نبود. بحران این کشور خیلی بزرگ‌تر از چیزی است که فکرش را بکنید.

ونزوئلا کشور عجیب و غریبی است. این کشور بیشترین میزان ذخایر نفتی ثبت شده دنیا را دارد اما این همه نفت هم در روزهایی که قیمت هر بشکه نفت خام زیر ۳۰ دلار بود دردی از اقتصاد بیمار آن دوا نمی‌کرد.

واقعیت این است که بحران اقتصادی ونزوئلا از خیلی وقت پیش شروع شده و وقتی دولت فهمید اوضاع چقدر وخیم است شروع کرد به سانسور اخبار و اطلاعات. این‌طوری از